

Forvaltningsplan for Tjernsmyr, Bærum kommune

Terje Blindheim og Torbjørn Høitomt

Ekstrakt

BioFokus har på oppdrag fra Bærum kommune utarbeidet forslag til forvaltningsplan for Tjernsmyr. Det har blitt avgrenset 5 prioriterte naturtyper i prosjektet hvorav 3 er vurdert som svært viktige (A verdi) og 2 som viktige (B verdi). Innenfor planområdet er det avgrenset 5 skjøtselssoner med forslag til tiltak.

Nøkkelord

Akershus
Bærum
Tjernsmyr
Våtmark
Rikmyr
Sumpskog
Restaurering

Omslag

FORSIDEBILDER
Øvre: Myrtelg, foto: Kim Abel
Midtre: Myra sett fra broa i øst, foto: Terje Blindheim
Nedre: Skjøtselssoner innenfor planområdet

LAYOUT (OMSALG)
Blindheim Grafisk

ISSN: 1504-6370

ISBN: 978-82-8209-263-0

BioFokus-rapport 2013-7

Tittel

Forvaltningsplan for Tjernsmyr, Bærum kommune

Forfattere

Terje Blindheim og Torbjørn Høitomt

Dato

25. april 2013

Antall sider

24 sider inkl. vedlegg

Publiseringstype

Digitalt dokument (Pdf). Som digitalt dokument inneholder denne rapporten "levende" linker.

Oppdragsgiver

Bærum kommune, natur og idrettsforvaltningen

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig.

Andre BioFokus rapporter kan lastes ned fra:
<http://biolitt.biofokus.no/rapporter/Litteratur.htm>

Siteres som

Blindheim, T. og Høitomt, T. 2013. Forvaltningsplan for Tjernsmyr, Bærum kommune. BioFokus-rapport 2013-7. Stiftelsen BioFokus. Oslo

BioFokus: Gaustadalléen 21, 0349 OSLO

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen Biofokus har på oppdrag fra Bærum kommune, natur og idrettsforvaltningen, foretatt naturfaglige registreringer og utarbeidet en forvaltningsplan for Tjernsmyr vest for Lysaker. Bjørn Erik Pedersen har vært vår kontaktperson hos oppdragsgiver. Det har blitt avholdt ett møte med Bærum kommune og leder i Lysaker vel Dag Holmen. Terje Blindheim har vært prosjektansvarlig og ansvarlig for rapportering, mens Torbjørn Høitomt har gjort spesialundersøkelser av moser og karplanter, samt bidratt med innspill til rapport.

Oslo, 23. april 2013

Terje Blindheim

Kjempenhøymol er ikke tidligere registrert i området. Planten er vurdert som direkte truet på den norske rødlisten fra 2010.

Sammendrag

BioFokus har på oppdrag fra Bærum kommune, Natur- og idrettsavdelingen skrevet et forslag til forvaltningsplan for Tjernsmyr som ligger øst i Bærum kommune, rett vest for Lysaker. Grunnlaget for planen har vært tidligere kunnskap om området, nytt feltarbeid og diverse historiske kilder som flybilder fra ulike perioder og nedtegninger gjort av botanikere over lang tid. Tjernsmyr har gjennomgått store forandringer fra 1800-tallet og frem til i dag og naturverdiene på artsnivå ser ut til å forandret seg mye gjennom ulike epoker. Særlig har det vært store endringer knyttet til forekomsten av et vannspeil (Tjernsmyrtjern) øst i området. Dagens områder med rik sumpskog har også utviklet seg i løpet av de siste 50-60 årene.

Det har blitt avgrenset fire prioriterte naturtyper i henhold til DN håndbok 13 innenfor planområdet og en lokalitet rett øst for planområdet som har lignende kvaliteter som de innenfor og som strengt tatt er en naturlig del av Tjernsmyr. Registrerte naturtyper er av typene rikere sump- og kildeskog, gammel lauvskog og rikmyr. Tre av lokalitetene er vurdert som svært viktig (A verdi), mens to er vurdert som viktige (B verdi).

Planområdet er delt inn i 5 skjøtselssoner med ulikt fokus fra bevaring av naturtilstand med små inngrep til arealer som krever kontinuerlig skjøtsel over tid for å bevare og videreutvikle sine kvaliteter. Det er laget et todelt bevaringsmål for området avhengig av om deler av det gamle tjernet restaureres eller ikke.

Tjernsmyrområdet inneholder naturtyper som nesten er helt borte fra de lavereliggende delene av Indre Oslofjord og er derfor, på tross av langvarig påvirkning, svært viktige for bevaring av naturtyper og tilhørende arts mangfold i regionen. Potensialet for at dagens kvaliteter vil utvikle seg videre er store og en variert skjøtsel med fokus på å få frem ulike egenskaper ved området vil øke variasjonen og dermed naturrikdommen ytterligere. Større habitatdiversitet fører alltid til økt diversitet av arter. Alternativet som innebærer restaurering av tjernet, hvor det også tas hensyn til at deler av det har fått viktige myregenskaper, vil øke mangfoldet ytterligere. Denne forvaltningsplanen foreslår en avgrensning av tjernet som avviker noe fra tidligere forslag. Dette for å ta vare på helheten i området og unngå for store inngrep i forbindelse med en evt. utgraving.

Innhold

1	INNLEDNING	6
1.1	OPPDRAG OG UNDERSØKELSESONRÅDE	6
1.2	TIDLIGERE REGISTRERINGER	6
1.3	NATURFORHOLD	6
1.4	HISTORISK PÅVIRKNING AV OMRÅDET	6
2	METODE	11
3	RESULTATER	12
3.1	NATURTYPER	12
3.1.1	<i>Naturtypebeskrivelser.....</i>	<i>13</i>
3.2	VILTVERDIER.....	20
4	BRUKERINTERESSER	21
5	FORVALTNINGSMÅL OG TILTAK	22
5.1	OMRÅDETS HISTORIE OG DAGENS NATURKVALITETER	22
5.2	OVERORDNEDE BEVARINGSMÅL.....	22
5.3	TRUSLER MOT VERDIENE	22
5.4	SKJØTSELSSONER	22
5.4.1	<i>Sone 1.....</i>	<i>23</i>
5.4.2	<i>Sone 2.....</i>	<i>23</i>
5.4.3	<i>Sone 3.....</i>	<i>23</i>
5.4.4	<i>Sone 4.....</i>	<i>24</i>
5.4.5	<i>Sone 5.....</i>	<i>24</i>
5.5	TURVEIER	24
6	REFERANSER	26

1 Innledning

1.1 Oppdrag og undersøkelsesområde

Tjernsmyr har vært en, av biologer, mye besøkt lokalitet fra midten av 1800-talet og frem til i dag. I samme tidsrom har områdets karakter endret seg vesentlig både innenfor det området som nå gjenstår og i områdene rundt. Bygging av boliger, veier, kontorbygg, vannstandssenkninger og bruk av området har påvirket området og gitt det de kvalitetene det har i dag. På tross av massiv påvirkning, direkte og indirekte fremstår området også i dag som et biologisk viktig område som huser naturtyper og arter som ellers har blitt svært sjeldne i Indre Oslofjord sin byggesone. I tillegg til å være et viktig naturområde har eller kan det få en viktig funksjon som rekreasjonsområde for befolkningen i nærliggende områder.

1.2 Tidligere registreringer

Området er kartlagt i flere omganger i ulike sammenhenger og med noe ulike formål. Vi henviser til sammenstillingen av litteratur som er gjort i rapporten Til Bendiksen og Halvorsen (2007). Kort oppsummert har tidligere registreringer avslørt at områdets kvaliteter først og fremst er knyttet til myr- og damkvalitetene i øst. Her er det registrert flere sjeldne og trua mosearter for mer enn 100 år siden. Den kritisk trua orkideen knottblom er kjent herfra, men er ikke påvist siden 1960-tallet. Flere andre uvanlige karplanter er heller ikke gjenfunnet senere år. Myr- og dampartiene huset tidligere en stor koloni hettemåker. Området ble undersøkt for amfibier i 1993 og 1994. Første gang ble det påvist én larve av småsalamander, mens arten ikke ble påvist i 1994. Amfibiefunnet har en punktmarkering i viltkartet i Naturbase (BA00050606).

I rapporten til Bendiksen og Halvorsen (2007) og Dolmen (1994) argumenteres det for å restaurere Tjernsmyrtjern som i dag nesten er gjengrodd. Argumentene er områdets potensial som viktig viltområde for amfibier og invertebrater knyttet til ferskvann, samt det forhold at lavereliggende tjern som dette er sjeldne i seg selv og bør ivaretas.

I Naturbase dekkes så å si hele planområdet av en naturtypefigur (BN00046457) som er verdivurdert som svært viktig (A verdi). Denne lokalitetsavgrensningen er gjort av BioFokus i 1999 i forbindelse med første runde med naturtypekartlegging i kommunen. Den er basert på eksisterende kilder og ikke nytt feltarbeid. Det finnes en punktfestet viltforekomst i det bløte området i øst som angir funn av småsalamander fra 1993. Artskart inneholder de forekomstene som er listet i Bendiksen og Halvorsen (2007).

1.3 Naturforhold

Tjernsmyr ligger få meter over havnivå. Berggrunnen i området er kalkstein, men denne er dekket av tykke hav og fjordavsetninger og i det meste av området også et tykkere torvdekke (NGU 2013b, a). Vegetasjonen er preget av høy næringstilgang og kalkpåvirkning. Klimatisk har området høy sommer middel temperatur og en forholdsvis kjølig vinter.

1.4 Historisk påvirkning av området

Tjernsmyr ligger i et område som har vært i aktiv bruk av mennesker i svært lang tid. Vei, jernbane, bebyggelse, skogsdrift, jordbruk og vannstandsreguleringer er forhold som alle har påvirket området. Mange av de sjeldne artene som er blitt registrert i området har blitt registrert for lang tid tilbake og det er usikkerhet knyttet til hvilken tilstand området hadde når artene ble kartlagt. På bildene nedenfor fra 1936, 1958, 1967 og i Figur 6 (2010) kan utviklingen følges visuelt. På funnopplysningne fra et kollekt av Dronningstarr fra 20.

september 1893 står det at funnet er gjort ved *det uttappede Lysakertjern*. Tjernet har altså vært tappet ned før denne tid. I 1936 går det klart frem av flybilde (Figur 1) at det ikke er noe tjern på myra, men kun små vannhull. Da bildene fra 1958 (Figur 2 og 3) viser et tydelig tjern er det mest trolig at ulike typer tiltak i området har ført til noe vannstandsøkning, samt at det i en periode ble stukket torv for å få frem et vannspeil, hovedsakelig for å kunne gå på skøyter om vinteren. Det ble også tatt torv fra myra til bruk i hager. Det tjernet som ble skapt på denne måten har trolig en annen utforming og størrelse enn det opprinnelige tjernet som ble tappet ut på 1800-tallet. I perioden fra torvtekten ble gjennomført og frem til i dag har tjernet vært under gjengroing mot myr og våtmark. Vannspeilet til tjernet har helt klart blitt merkbart mindre fra 1967 (Figur 4) og frem til i dag.

I nyere tid har flere veianlegg rundt området blitt oppgradert og det har blitt bygd næringsbygg ganske tett inn på tjernet. Flere av dalgangene mellom kalkryggene i Bærum har en spesiell geologi. I bygdeboka for Bærum kommune fra 1920 (Werenskiold 1920) beskrives de geologiske forholdene i områder som Tjernsmyr slik:

"I de lavtliggende myrete strøk mellem kalkaasene er der ofte eiendommelige forhold. Som før nævnt er der meget ofte tvergaaende ganger, som dæmmer av groper i berggrunden, og i disse groper staar der vand. Paa et sidlændt jorde er det øverste lag mørk muldjord, kanskje henimot 1/2 meter, saa er der to-tre meter stiv leir, stolpleir, men derunder er der ganske bløt leirgjørme. Det øvre leirlag er vandtæt og ligger som isen paa et tjern over vællingen i bunden. Slik grun taaler ikke større belastning, og graver man igjennom det harde lag, saa lerivællingen kan rende ut, saa blir der straks skred og utglidninger, som ikke stanser før alt det seget ut som kan.

Det hænder ogsaa ofte at der gaar vandholdige sandstrimer i den eller vandtætte leire, og slik grund glir ogsaa let ut. Idetheletat er slike leiravsætninger farlige at rør ved, forholdene er lite stabile. Jernbanen har gjort erfaringer om dette paa strækningen mellem Lysaker og Stabæk".

I forbindelse med etablering av veien på nordsiden av Engervannet i Sandvika er det tydelig at leirbunnen i området har blitt påvirket og hevet seg, noe som har ført til mer våtmark til fordel for åpent vann. Noe lignende kan ha skjedd i Tjernsmyrområdet, noe som fremskynder prosessen fra åpent vann til mer myr og våtmark.

Det foreligger planer om å bygge næringsbygg på de sørvestre arealene mellom E18 og Tjernsmyr. Dette vil føre til ytterligere press på gjenværende grøntarealer, se Figur 6.

Figur 1. Bildet viser hele Tjernsmyrområdet sett fra luften i 1936. Området bærer her preg av å være helt "myrdekt" og uten noe tydelig tjern. Foto: Statens kartverk.

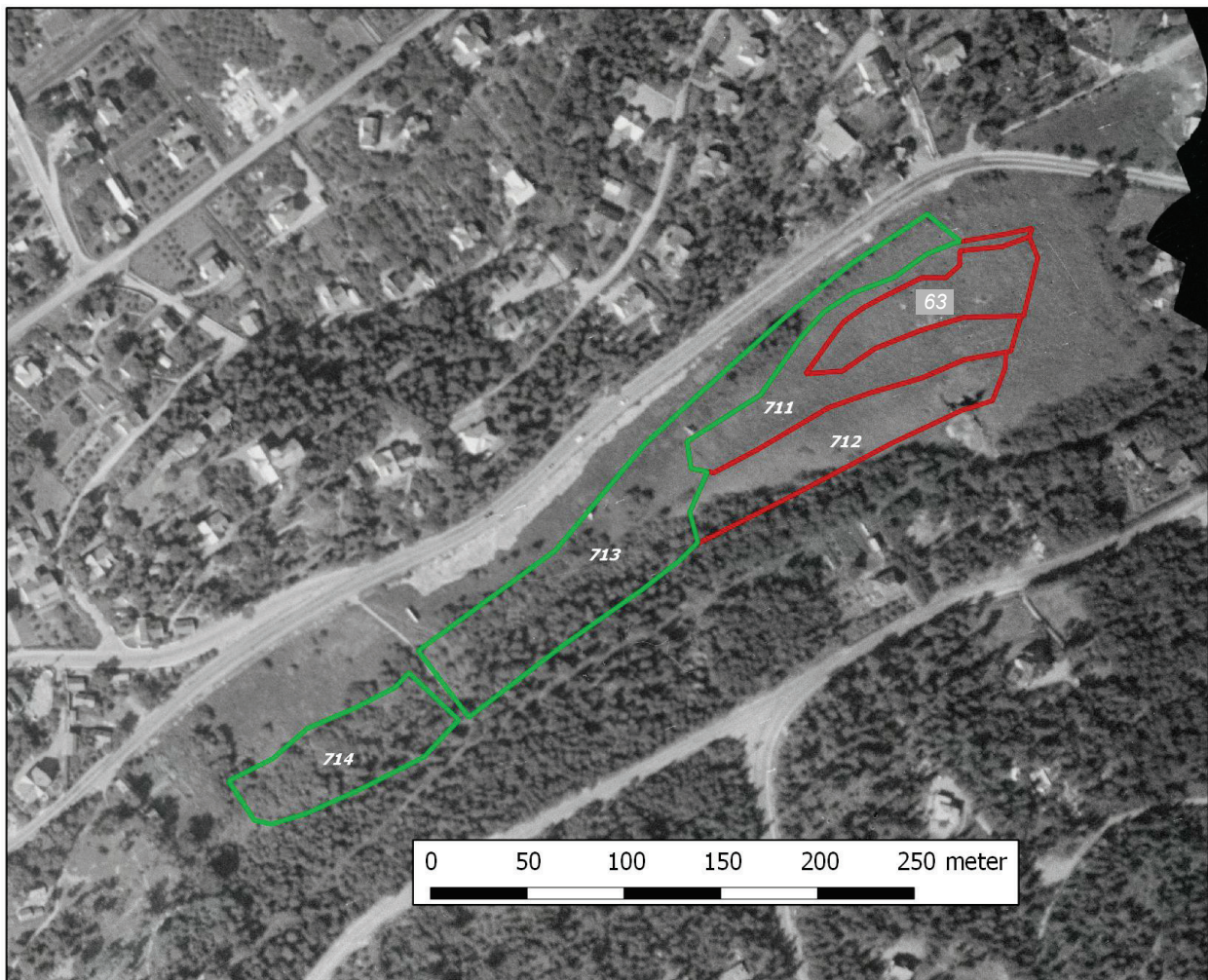
Figur 2. Bildet viser østlig del av tjernet sett fra luften i 1958 (Bærum bibliotek). Tjernet er trolig dannet etter at det er tatt ut torv i myra, men dette er usikkert.

Figur 3. Bildet viser Tjernsmyr sett fra vest i 1958 (Bærum bibliotek).

Figur 4. Bildet viser Tjernsmyrområdet sett mot vest fra luften i 1967 (Bærum bibliotek).

Figur 5. Figuren viser flyfoto fra 1936 med dagens kartlagte naturtyper lagt over. Bildet viser at nærmest alt areal som i dag har blitt vurdert som svært viktige naturtyper (rød strek) tidligere har utgjort det som var tidligere var Lysakertjern.

Figur 6. Illustrasjonen viser hvordan nytt bygg er tenkt plassert vest for det eksisterende bygget mellom E18 og Tjernsmyr.

2 Metode

Avgrensning og verdisetting av de registrerte naturtypelokalitetene følger de siste retningslinjene som er gitt fra Direktoratet for naturforvaltning ved bruk av DN håndbok 13 (kartlegging av prioriterte naturtyper)(Direktoratet for Naturforvaltning 2007). Det henvises til håndboka for en nærmere beskrivelse av metoden. Den registrerte naturtypelokaliteten som ligger inne i Naturbase per januar 2013 er i denne sammenheng splittet opp i 5 ulike prioriterte naturtypelokaliteter, hvorav 4 ligger innenfor planområdet. Lokaliteten som er myr/dam dominert i øst viderefører eksisterende lokalitet med nummer 63, men bytter navn til Tjernsmyr I. De øvrige lokalitetene er nummerert fra 711-714 i Bærum kommune sin naturdatabase Natur2000 og gitt navnene Tjernsmyr II-Tjernsmyr V. Naturtypedata er levert til Fylkesmannens miljøvernavdeling og overført til Naturbase.

Når det gjelder utarbeidelse av skjøtsels- og forvaltningsplandelen av rapporten har vi brukt forvaltningshåndboka (Direktoratet for Naturforvaltning 2008) som veiledende mal som om denne forvaltningsplanen har noen formell status knyttet til områdevern.

Området ble besøkt i felt av Terje Blindheim og Torbjørn Høitomt 18. september og av Terje Blindheim alene 4. oktober. Feltarbeidet er vurdert som tilstrekkelig for å få et godt inntrykk av området, avgrense naturtyper på en forsvarlig måte og fange opp potensielt interessante områder. Det er ikke gjort noe forsøk på å lage fullstendig karplanteliste da dette er gjort ved flere tidligere anledninger (Røseng 1996, Bendiksen og Halvorsen 2007). Eventuelle spesielle nyfunn er beskrevet for den enkelte kartlagte naturtypelokalitet. I stedet for fokus på karplanter ble det brukt en del tid på å se etter moser på myrområdet i øst. Det er gjort en del interessante mosefunn for svært lang tid tilbake og disse ble forsøkt gjenfunnet. Alle artsdata registrert av oss er publisert på artskart gjennom BioFokus sin artsfunndatabase (BAB). Det ble ikke undersøkt for amfibier i forbindelse med feltarbeidet.

Alle artsdata er lagt inn i BioFokus sin Artsfunnbase (BAB) og overført til Artskart, samt kommunens naturdatabase.

3 Resultater

3.1 Naturtyper

Det er registrert 4 naturtypelokaliteter innenfor planområdet som er avgrenset som vist i Figur 7. I tillegg er én lokalitet registrert rett utenfor planområdet. Naturtypelokalitetene er fordelt på typer, areal og verdi som vist i Tabell 1. Fullstendige naturtypebeskrivelser for hver lokalitet er gitt i vedlegg 1.

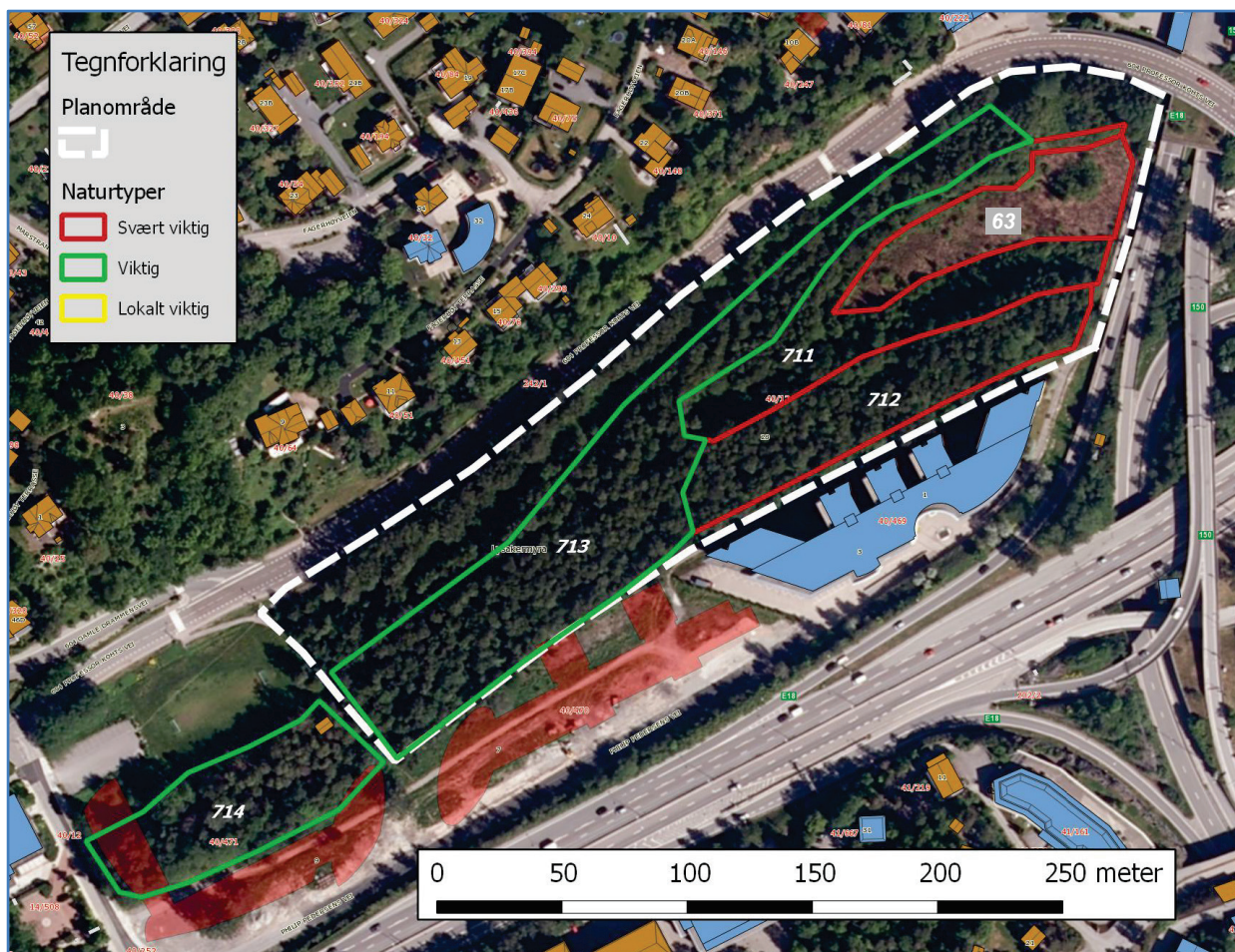
Tabell 1. Oversikt over registrerte naturtypelokaliteter på Tjernsmyr.

Nr	Naturtype	Utforming	Verdi	Areal (daa)
63	Rikmyr		Svært viktig (A)	3,1
711	Rikere sump- og kildeskog	Rikere løvsumpskog	Svært viktig (A)	4,8
712	Rikere sump- og kildeskog	Viersump i lavlandet	Svært viktig (A)	5,2
713	Boreal løvskog		Lokalt viktig (B)	10,5
714	Rikere sump- og kildeskog	Rikere løvsumpskog	Viktig (B)	4,1

Rikmyr, rikere løvsumpskog og viersumpskog i lavlandet er alle naturtyper som er rødlistet i henhold til rødlisten for naturtyper (Lindegaard og Henriksen 2011). Viersumpskog i lavlandet og rikere løvsumpskog, definert som rikere myrkantmark i lavlandet i rødlisten for naturtyper, er rødlistet som sterkt truet (EN). Rikmyr i lavlandet er også rødlistet som sterkt truet.

Lokalitet 63 som utgjør den fortsatt åpne delen av området er kategorisert som rikmyr da vi mener dette er den naturtypebenevnelsen som passer best i dag. Myra er sterkt preget av tidligere inngrep og har karakter av både dam og våtmark. Myrkvalitetene er langt fra optimale i dag, men med tiden vil trolig disse kunne utvikles positivt om det holdes åpent.

Rødlisteartene av karplanter som er registrert i området i dag er knyttet til myr/sumpskog. Det henvises til faktaarkene i vedlegg 1 for en oversikt over hvilke arter som er funnet hvor.

Figur 7. Tjernsmyr med avgrensning av naturtypelokaliteter. Flyfoto fra 2010xx. Hvit stiplet linje viser planområdet for denne forvaltningsplanen. Rød strek angir svært viktige områder, grønn er viktig

3.1.1 Naturtypebeskrivelser

63 Tjernsmyr I, rikmyr – åpen intermediær og rik myr i lavlandet, verdi A

Innledning: Lokaliteten er tidligere del av av større lokalitet som het Lysakertjern (BN00046457). Denne lokaliteten viderefører dette nummeret, mens 4 øvrige lokaliteter er skilt ut som nye lokaliteter. Hele området er rekartlagt av BioFokus høsten 2012 i forbindelse med utarbeidelse av en forvaltningsplan for området.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Tjernsmyr utgjør et for Bærum typisk fuktdråg beliggende mellom øst-vestgående kalkrygger. Området ligger rett vest for Lysaker og er avgrenset av veier og bebyggelse. Deler av området i øst har tykkere torvlag, mens løsmassene i vest er hav- og fjoravsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten som her er avgrenset utgjør de i dag ikke tresatte delene av det som tidligere har vært en større sammenhengende åpen og rik myrflate. Tidligere grøfing og uttak av torv har i perioder skapt et tjern av lokaliteten, men dette er nå i ferd med å gro igjen og som myr må lokaliteten i dag betegnes som myr med løsbunn og mykmatte. Hele lokaliteten er så å si dekket av takrør, men til tross for å ha stått her i over 30 år har det ikke dannet seg tette matter av død gress slik at bunnvegetasjonen av moser og karplanter er rimelig godt utviklet.

Artsmangfold: Lokaliteten har i partier en del forekomster av myrteig og helt i sør to rosetter med kjempehøymol. Det er finnes flere over 100 år gamle funn av sjeldne karplanter og moser i området, men det er ikke sikkert funnene ble gjort akkurat i denne lokaliteten. Uansett er de trolig utgått nå. Potensialet for sjeldne moser og insekter knyttet til myra vurderes som middels høyt. Lokaliteten har i dag liten verdi for fugl, men sivspurv er trolig knyttet til takrørforekomsten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Tjernsmyr har vært påvirket av ulike direkte og indirekte tiltak over lang tid og det er i dag vanskelig å si hva som er "naturlig tilstand" for området. Gjennom en ny forvaltningsplan laget i 2013 er det forsøkt å optimalisere variasjon bygd på de kvaliteter som faktisk finnes i området i dag.

Fremmede arter: En kornellart vokser i vierbeltet rundt myra og bør fjernes derfra for ikke å spre seg videre. Ellers ingen registrerte fremmede arter på myrflata.

Del av helhetlig landskap: Området utgjør ett av få lignende områder i regionen som alle ligger forholdsvis isolert. Nærhet til andre lignende lokaliteter er derfor ikke tillagt vekt under verdivurderingen.

Verdivurdering: Verdivurderingen er basert på at det avgrensede området er en sjelden naturtype i regionen på tross av inngrep og påvirkning, samt at den huser en større bestand av myrtelg som er vurdert som sterkttruet og kjempehøymol som er vurdert som sårbar i henhold til Norsk rødliste for arter 2010. Åpen rik myrflate i lavlandet er rødlistevurdert som direkte truet i henhold til Norsk rødliste for naturtyper 2011. Potensialet for sjeldne moser knyttet til myra vurderes som middels høyt. Lokaliteten er på denne bakgrunn gitt verdi som svært viktig (A verdi).

Skjøtsel og hensyn: I forvaltningsplanen som er utarbeidet i 2013 foreslås hevd for å holde området åpent. Takrør er foreslått kuttet og det bør ryddes noe trær, vier og kratt for å unngå at dette vokser inn på myrflata i for stor grad.

De vestre delene av lokaliteten har en mosaikk av åpent vann, og takrør på rik løsbunnsmyr.

711 Tjernsmyr II, rik sumpskog – viersump i lavlandet, verdi A

Innledning: Lokaliteten er tidligere del av av større lokalitet som het Lysakertjern (BN00046457), men er sammen med tre andre lokaliteter skilt ut som egen lokalitet med nytt nummer. Hele området er rekartlagt av BioFokus høsten 2012 i forbindelse med utarbeidelse av en forvaltningsplan for området.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Tjernsmyr utgjør et for Bærum typisk fuktdråg beliggende mellom øst-vestgående kalkrygger. Området ligger rett vest for Lysaker og er avgrenset av veier og

bebyggelse. Deler av området i øst har tykkere torvlag, mens løsmassene i vest er hav- og fjordavsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten utgjør en smal stripe med gråseljekratt beliggende mellom åpen takrørbevokst myrflate og mer høyreist løvskog. Vierbeltet har utviklet seg i løpet av de siste 30-40 årene etter at den tidligere åpne myrflata har begynt å gro igjen. Gamle vierkjerr forekommer derfor ikke og det er kjerret har en forholdsvis åpen struktur som det går an å ta seg igjennom.

Artsmangfold: Vierbeltet har en stor populasjon av myrtelg og en god del tuer med dronningstarr. Ellers dominerer vidt utbredte karplantearter og habitattypiske moser som lundmoser og fagermoser. Det forventes at også denne delen av Tjernsmyr har en viktig funksjon for spurvefugl.

Bruk, tilstand og påvirkning: Tjernsmyr har vært påvirket av ulike direkte og indirekte tiltak over lang tid og det er i dag vanskelig å si hva som er "naturlig tilstand" for området. Gjennom en ny forvaltningsplan laget i 2013 er det forsøkt og optimalisere variasjon bygd på de kvaliteter som faktisk finnes i området i dag.

Fremmede arter: Det er registrert en kornell art som sprer seg i viersumpskogen. Denne gjør ikke mye ut av seg i dag, men har stort potensial for spredning.

Del av helhetlig landskap: Lokalitetens kvaliteter og verdi må sees i sammenheng med de øvrige registrerte verdiene på Tjernsmyr.

Verdivurdering: Viersump i lavlandet går under naturtypen rikere myrkantmark i lavlandet i Norsk rødliste for naturtyper 2011, og er rødlistet som direkte truet. Lokalitetens betydning for en stor populasjon av den sterkttruede myrtelgen og områdets beliggenhet i tilknytning til flere andre viktige lokaliteter gir samlet verdi som svært viktig (A verdi) på tross av tidligere påvirkning.

Skjøtsel og hensyn: Området bør skjøttes i henhold til forvaltningsplanen som er laget for Tjernsmyr. Vierkrattet skal tynnes noe nærmest den åpne myra ellers få stå urørt. All kornell og evt. andre fremmede arter bør bekjempes og fjernes fra lokaliteten.

Vierkratt på sørsiden av "tjernet". Tett vegetasjon med diffus overgang til mer storvokst løvsumpskog.

712 Tjernsmyr III, rik sumpskog – rikere løvsumpskog, verdi A

Innledning: Lokaliteten er tidligere del av av større lokalitet som het Lysakertjern (BN00046457), men er sammen med tre andre lokaliteter skilt ut som egen lokalitet med nytt nummer. Hele området er rekartlagt av BioFokus høsten 2012 i forbindelse med utarbeidelse av en forvaltningsplan for området.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Tjernsmyr utgjør et for Bærum typisk fuktdråg beliggende mellom øst-vestgående kalkrygger. Området ligger rett vest for Lysaker og er avgrenset av veier og bebyggelse. Deler av området i øst har tykkere torvlag, mens løsmassene i vest er hav- og fjordavsetninger. Sumpskogen står på det som tidligere var åpen myr, men som nå er grodd igjen med høyreist skog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er fra gammelt av en åpen rik myrflate, men har grunnet ulike inngrep forandret seg til i dag å være en forholdsvis grovvokst rik løvsumpskog med svartor, ask, gran og bjørk som dominerende treslag. Skogen er ikke veldig gammel og grunnforholdene en noe varierte med gjyngende torvmatter over løsbunn i de østre og nordre delene, mens grunnen er mer stabilt fast i vestlige og sørlige deler. Vegetasjonen er sparsomt utviklet grunnet relativt tett skog og stedvis høy grunnvannsstand. Mange av svartortrærne har sokkeldannelse.

Artsmangfold: Helt i nord mot viersumpskogen kan det være noen spredte forekomster av myrteig, men ellers er det ikke registrert spesielle arter i lokaliteten. Potensialet for høy diversitet av enkelte insektgrupper vurderes som stort og området er utvilsomt et viktig leveområde for spurvefugler.

Bruk, tilstand og påvirkning: Tjernsmyr har vært påvirket av ulike direkte og indirekte tiltak over lang tid og det er i dag vanskelig å si hva som er "naturlig tilstand" for området. Gjennom en ny forvaltningsplan laget i 2013 er det forsøkt og optimalisere variasjon bygd på de kvaliteter som faktisk finnes i området i dag.

Fremmede arter: Ingen registrerte

Del av helhetlig landskap: Området utgjør ett av få lignende områder i regionen som alle ligger forholdsvis isolert. Nærhet til andre lignende lokaliteter er derfor ikke tillagt vekt under verdivurderingen.

Verdivurdering: Rikere løvsumpskog går under naturtypen rikere myrkantmark i lavlandet i Norsk rødliste for naturtyper 2011, og er rødlistet som direkte truet. Selv om området er en del påvirket gjennom tiden vurderes området å få en viktig funksjon som rik sumpskog i fremtiden. Rødlistekategorien tilsier derfor verdi som svært viktig (A verdi).

Skjøtsel og hensyn: Området bør skjøttes i henhold til forvaltningsplanen som er laget for Tjernsmyr. Det kan for denne lokaliteten vurderes å ta ut gran dersom dette kan gjøres skånsomt på frossen mark fra sørsiden av lokaliteten.

Den rike sumpskogen sør i området har trær med høytliggende rotsystem og mange trær har sokkeldannelse. Vegetasjonen er sparsomt utviklet i den tette skogen.

713 Tjernsmyr IV, gammel lauvskog, verdi B

Innledning: Lokaliteten er tidligere del av av større lokalitet som het Lysakertjern (BN00046457), men er sammen med tre andre lokaliteter skilt ut som egen lokalitet med nytt nummer. Hele området er rekartlagt av BioFokus høsten 2012 i forbindelse med utarbeidelse av en forvaltningsplan for området.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Tjernsmyr utgjør et for Bærum typisk fuktdrag beliggende mellom øst-vestgående kalkrygger. Området ligger rett vest for Lysaker og er avgrenset av veier og bebyggelse. Deler av området i øst har tykkere torvlag, mens løsmassene i vest er hav- og fjordavsetninger. Området er avgrenset mot mer påvirket mark i nord og av sumpskog i øst og vest.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Området utgjør den største delen av de noe tørrere løvskogspartiene på Tjernsmyr. Her finnes variert treslagssammensetning og karplantene som er registrert tyder på at området fortsatt har en forholdsvis høy grad av jordfuktighet. Skogørkvein, gran, furu, selje, gråor, bjørk, alm, trollbær, berberis, mjødurt, hegg, spisslønn, springfrø, trollhegg, lind, trollurt, rødhyll, korsved, skvallerkål og ask ble registrert på lokaliteten. Skogen er i ferd med å bli noe grovvokst, men enda finnes lite liggende og stående død ved og skogen er forholdsvis ensjiktet og stedvis tett.

Artsmangfold: Det ble ikke registrert noen spesielle arter knyttet til lokaliteten, men den har opplagt en viktig funksjon for fugl som er knyttet til rike løvskoger med høy produksjon av insekter. Spettmeis ble registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning: Tjernsmyr har vært påvirket av ulike direkte og indirekte tiltak over lang tid og det er i dag vanskelig å si hva som er "naturlig tilstand" for området. Gjennom en ny forvaltningsplan laget i 2013 er det forsøkt og optimalisere variasjon bygd på de kvaliteter som faktisk finnes i området i dag. Hele biotopen har vært grøftet for en tid tilbake, men kun med en enkelt grøft som har gått fra vest til øst. Denne grøfta er nå i ferd med å miste sin funksjon og grunnvannet vil derfor kunne komme tilbake til normalen på noe sikt.

Fremmede arter: Noe kornell kan forekomme i grensene mot viersumpskogen.

Del av helhetlig landskap: Lokalitetens kvaliteter og verdi må sees i sammenheng med de øvrige registrerte verdiene på Tjernsmyr.

Verdivurdering: Lokaliteten er en del av et større naturområde på Tjernsmyr. Tidligere påvirkning, mangel på gammelskogselementer og mangel på funn av spesielle arter trekker verdien ned. Lokaliteten er imidlertid i ferd med å gjenvinne noe av sitt tidligere sumpskogspreget og lavereliggende rik løvsumpskog i Indre Oslofjord er i seg selv en sjelden naturtype med stort potensial for et høyt og divers biologisk mangfold. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det anbefales at området overlates til fri utvikling. Det er ingen kvaliteter ved området som skulle tilsi noen form for skjøtsel.

Utsnitt av de tørrere partiene av lokaliteten som tidligere trolig har vært mer sumpskogspreget.

714 Tjernsmyr V, rik sumpskog – rikere løvsumpskog, verdi: B

Innledning: Lokaliteten er tidligere del av av større lokalitet som het Lysakertjern (BN00046457), men er sammen med tre andre lokaliteter skilt ut som egen lokalitet med nytt nummer. Hele området er rekartlagt av BioFokus høsten 2012 i forbindelse med utarbeidelse av en forvaltningsplan for området.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Tjernsmyr utgjør et for Bærum typisk fuktdråg beliggende mellom øst-vestgående kalkrygger. Området ligger rett vest for Lysaker og er avgrenset av veier og bebyggelse. Deler av området i øst har tykkere torvlag, mens løsmassene i vest er hav og fjordavsetninger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten utgjør en forholdsvis homogen rikere løvsumpskog hvor bjørk og svartor utgjør de viktigste treslagstypene, men hvor alm og ask også inngår. Vegetasjonen er stedvis preget av høyt vannspeil over lengere tid slikt at feltsjiktet nesten er helt fraværende bortsett fra noen tuer med Dronningstarr og sverdlilje. Noen partier har preg av å være påvirket av fyllmasser eller lignende og har innslag av arter som skvallerkål og stornesle. På ett punkt vokste det blærestarr. Skogen er forholdsvis ung, men enkelte trær begynner å bli noe grovvokste. Det finnes lite liggende død ved, men noe alm og or finnes som gadd.

Artsmangfold: Foruten de registrerte starrartene blærestarr og dronningsstarr er det ikke dokumentert sjeldne eller trua arter på lokaliteten. Det finnes imidlertid rikelig med epifyttiske moser på alm og ask. Det ble samlet inn en del bustehetter (*Ortotrichum spp.*), men bare vanlige arter ble påvist. Det er imidlertid potensial for et par sjeldne epifytter i området. Rike løvdominerte sumpskoger er imidlertid viktige viltbiotoper og rike på insekter knyttet til dette habitatet. Totalt er fire rødlistede arter påvist (alle NT).

Bruk, tilstand og påvirkning: Tjernsmyr har vært påvirket av ulike direkte og indirekte tiltak over lang tid og det er i dag vanskelig å si hva som er "naturlig tilstand" for området. Gjennom en ny forvaltningsplan laget i 2013 er det forsøkt og optimalisere variasjon bygd på de kvaliteter som faktisk finnes i området i dag. Området er tidligere preget av grøfting.

Fremmede arter: Skvallerkål, brunskogsnekl.

Del av helhetlig landskap: Lokalitetens kvaliteter og verdi må sees i sammenheng med de øvrige registrerte verdiene på Tjernsmyr.

Verdivurdering: Rikere myrkantskog i lavlandet er vurdert som direkte truet på Norsk rødliste for naturtyper 2011. Det er gjort funn av 4 nær truete arter og sumpskogens grunnvannsforhold er trolig i ferd med å stabilisere seg etter tidligere grøftepåvirkning. Tidligere påvirkning og forekomst av en del fremmedartet vegetasjon, samt få gammelskogselementer trekker verdien ned fra svært viktig til viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det anbefales at området overlates til fri utvikling. Bekjempelse av fremmede arter bør prioriteres lavt i dette området.

Blærestarr ble kun funnet i den vestre biotopen rett utenfor planområdet. Arten har nesten hele sin forekomst i Norge i tilknytning til Lysakervassdraget.

3.2 Viltverdier

Tjernets verdi for amfibier vurderes som forholdsvis lavt i dag. Sterk gjengroing, stor biltrafikk på alle kanter og stadig minskende åpne vannmengder har ført til lite gunstige forhold. Populasjonen av liten salamander har trolig vært svært lav allerede i 1993-94 da det ble på vist henholdsvis en larve og ingen larver av liten salamander.

Det har vært liten aktivitet i dette området av fuglekikkere senere år, men Svein Dale i NOF har tatt ut en dataliste på hvilke fugl som har brukt området til hekking over forholdsvis lang tid (stokkand, sivhøne, hettemåke, ringdue, linerle, rødstrupe, svarttrost, gråtrost, rødvingetrost, gulsanger, hagesanger, munk, løvsanger, blåmeis, kjøttmeis, stær, bokfink, grønnfink, sivspurv). De tre førstnevnte artene som er knyttet til åpent vann har ikke brukt området på forholdsvis lang tid og må trolig regnes som utgåtte, hvertfall som hekkende fugler. Rike sump- og våtmarksområder er viktige for en rekke spurvefugler og hele Tjernsmyr bør avgrenses som et viktig viltområde med lokal til regional verdi for slike arter. En verdi som vil øke med økende alder på skogen.

4 Brukerinteresser

Bruken av Tjernsmyr, innenfor plangrensene, er i dag forholdsvis liten. Det går en turvei i utkanten av området i vest mellom fotballbane og skogen, samt en gangbro i utkanten av myra i øst. Det er rimelig greit fremkommelig nord i området i nedkant av veien hvor skogen er hogd bort og vegetasjonen holdes nede av private som slår en stripe av vegetasjonen for å bedre tilgjengeligheten, men det er ikke noen tydelig opparbeidet sti i dette området. I tilknytning til alle større tettbygde områder vil det trolig være interesser knyttet til nære skogområders trehøyder og tetthet i forhold til ønske om bedre lystilgang til egen eiendom. Bebyggelsen nord for Professor Kohts vei ligger forholdsvis høyt oppe i lia og minst 30 meter fra nærmeste del av området. Konflikten mellom ønske om økt lystilgang og bevaring av trær er derfor mest trolig liten her. Næringsbygget sør for området ligger imidlertid svært tett på området og med en plassering i terrenget som gjør at skogen nok virker svært skyggefull, særlig på sommerstid. Med tanke på solinnstråling er nok problemet lite også her da denne delen av bygget vender rett mot nord. For bebyggelsen nord for Professor Kohts vei vil nok skogen fungere som en meget god buffer med tanke på lyd og støv fra E18. I forbindelse med planlegging av nytt næringsbygg langs E18 har det fremkommet ønsker om økt tilgang til området og bussforbindelser i Professor Kohts vei.

Lysaker Vel har vært klare på at de ønsker tjernet tilbake til området og ønsker bedre turveimuligheter i tilknytning til det.

5 Forvaltningsmål og tiltak

5.1 Områdets historie og dagens naturkvaliteter

Kapittel 2 og 3 har dokumentert at områdene innenfor plangrensene har store naturverdier i dag til tross for historisk påvirkning. Direkte påvirkning gjennom uttapping av tjernet, grøfting, torvtekt og hogst og indirekte gjennom omkringliggende veibygging, næringsbygg, luftforurensning m.m. Gjennom områdets ulike faser av påvirkning har noen arter forsvunnet og noen kommet til. En stor forskjell fra 1850 og frem til i dag er imidlertid den store påvirkningen som har skjedd i resten av landskapet i Indre Oslofjord. Så å si all opprinnelig natur er bygd ned på fastlandet og mye på øyene. Denne reduksjonen av habitater (levesteder) gir lite rom for overlevelse av spesialiserte arter som våtmarksarter knyttet til rik grunn er. Sannsynligheten for at opprinnelig forekommende arter skal reetablere seg i området er derfor langt mindre i dag enn for 100 år siden.

5.2 Overordnede bevaringsmål

Forslag til skjøtsel for området tar av ovenfor nevnte grunner ikke utgangspunkt i noen spesiell tilstand som området har hatt tidligere. Tidligere rapporter har kommet med forslag om å grave opp tjernet, men disse planene har ikke blitt gjennomført pga. tekniske utfordringer knyttet til veisystemene i området og økonomi. Da det er vanskelig å si hva som er "riktig" forvaltning i området har vi nedenfor skissert et todelt bevaringsmål der det andre punktet er knyttet til en eventuell restaurering/reetablering av vannspeil øst i området.

Følgende bevaringsmål foreslås for de biologiske kvalitetene innenfor planområde:

- Bevare og videreutvikle kvaliteter knyttet til myr og sumpskog. Fremme største mulig variasjon av naturtyper med utgangspunkt i de kvaliteter som finnes i området per 2012.
- Restaurere deler av myrreal og kunstmark i øst med tanke på å få frem en dam med åpent vannspeil.

Konkrete bevaringsmål for hver enkelt skjøtselssone er gitt i kap. 5.4 nedenfor.

5.3 Trusler mot verdiene

Det er vanskelig å snakke om klare trusler mot området all den tid det er argumentert for at verdiene knyttet til det skapes fortløpende etter hvert som det stabiliseres som et mer intakt våtmarksområde uten nye store inngrep. Det er planlagt ytterligere næringseiendommer langs E18 med potensiell belastning knyttet til selve byggeperioden og etterbruk. Det har kommet frem at det kan være aktuelt og lede overflatevann fra næringseiendommen og ut i området. Det er heller ikke registrert noen kulturmarkstyper som har et opplagt behov for spesiell hevd. Ferdsel er ikke noe problem i dag for vegetasjonssjiktet og trolig heller ikke for fugl. Fremmede arter er registrert, men utgjør ikke noen umiddelbar trussel for de kvalitetene som er kartlagt.

5.4 Skjøtselssoner

Det er avgrenset 5 ulike skjøtselssoner innenfor planområdet, se Figur 8. Anbefalte Skjøtselstiltak er beskrevet fortløpende nedenfor.

5.4.1 Sone 1

Skjøtselssone 1 dekker i hovedsak de tre naturtypelokalitetene 711-713, se Figur 7 for avgrensning og tilhørende beskrivelser av naturkvaliteter og verdivurdering.

Det foreligger i dag ingen konkrete trusler mot naturverdiene i denne sonen. Skogen som finnes her har vært under utvikling som skog over de siste 50 årene og spor etter tidligere påvirkning som grøfting, grunnvannssenkning og skogsdrifter begynner å bli borte.

Bevaringsmål for denne sonen er å *videreutvikle kvalitetene knyttet til ulike utforminger av rik løvsumpskog*. Fri utvikling, samt å sikre høy grunnvannsstand i området er de viktigste virkemidlene for å nå dette målet.

Følgende tiltak bør gjennomføres:

- Uttak av 90 % av grana i den sørlige delen av skogen som vender mot næringsbygg. Dette kan gjøres fordi grana ikke har noen viktig funksjon i området og det fokuseres på å ivareta området som et løvdomminert område. Det er også positivt med tanke på lystilgang for meget nærliggende næringsbygg. Alt maskinelt uttak av gran skal skje fra sydsiden mot næringsbygget for å unngå kjøring inne i lokaliteten. Øvrig hogst bør skje manuelt på en mest mulig skånsom måte. Hugstavfall skal fjernes fra lokaliteten. Enkelttrær av gran skal settes igjen til skjul for fugl gjennom vinterhalvåret. Det bør ryddes smågran i forbindelse med uttaket. Små trær kan ligge igjen i lokaliteten. Dersom fliskutter brukes skal flis ikke spres i lokaliteten!
- Sør for myra i øst er det et gammelt gjerde som ikke lenger har noen funksjon. Dette bør fjernes.
- Små innslag av kornell i vierskogen (naturtypelokalitet 711) bør fjernes før økt spredning blir et økologisk problem.

5.4.2 Sone 2

Skjøtselssone 2 dekker de nordligste delene av planområdet, i all hovedsak skog og åpen mark som ikke har blitt avgrenset som prioritert naturtype.

Bevaringsmål for denne sonen er å *få frem en halvåpen skog med store forholdsvis frittstående trær, samt frodig engvegetasjon i feltsjiktet*.

For å nå disse målene bør følgende tiltak gjennomføres:

- Fristilling av de eldste trærne, fokus på å ta vare på ulike treslag dersom mulig. Det er i dag mest bjørk som er aktuelt. Dersom fliskutter brukes skal flis ikke spres i lokaliteten!
- Slått av frodig, fuktbettinget engvegetasjon en gang i året. Slått bør skje fra midten av august og utover. Alt plantemateriale etter slått skal fjernes fra lokaliteten.

5.4.3 Sone 3

Skjøtselssone 3 dekker hele arealet i øst som nå er dominert av takrør og minimalt med vannspeil, se figur 7 og tilhørende beskrivelse. De østlige delene av sonen overlapper med en evt. dam (sone 4).

Bevaringsmål for sonen er å *skape en åpen myrflate med minimalt med takrør*.

For å nå målet bør følgende tiltak gjennomføres:

- Bekjempelse av takrør er en krevende oppgave som kan ta lang tid, men på noe sikt er det hvertfall mulig å minske bestanden og skape enkelte lysåpne myrflater. Det foreslås at takrør slås samtidig med slått i sone 2. Da er eventuelle fuglearter som kan hekke i takrørbestand på vingene og det er praktisk og gjøre denne jobben samtidig med annen slått. Alt takrør som slås må fjernes fra området. Myra er våt så

slåtten kan begrenses til de områdene hvor det er mulig å komme til. Truger vil trolig fungere bra som fottøy for denne jobben. Det kan settes igjen en sone på 1-2 meter med takrør mellom evt. dam og trebrua i øst slik at det blir en viss beskyttelse for fugl mot trebroa i øst. I dette området vokser også den rødlistede planten kjempehøymol.

5.4.4 Sone 4

Dersom det skal anlegges/restaureres en dam øst i området foreslås det her at denne i større grad utnytter de nordøstlige delene av området mot Professor Kohts vei. Her er mye av marka kunstmark i form av fyllinger, og skog, kratt og myr har lavere biologiske kvaliteter enn våtmarka lenger vestover. Ved å anlegge dammen lenger nordover vil det trolig bli noe mindre støy rundt dammen da den flyttes noe vekk fra tunnelåpningen til Ring 3.

Målsetting for sonen er å *skape et åpent tjern som på sikt kan få en viktig funksjon for våtmarksfugl og andre artsgrupper som er knyttet til lavtliggende og rike myrtjern. Det er også en målsetting at tjernet skal øke rekreasjonsverdien for brukerne av området.*

For å nå målet bør følgende tiltak gjennomføres:

- Dammen bør ha en dybde på 2-3 meter for å unngå rask reetablering av takrør.
- All bruk av tunge maskiner i anleggsfasen skal skje fra nordsiden mot Professor Kohts vei.
- Det skal ikke plantes inn vekster etter tiltaket er gjennomført. Det er ønskelig at stedegne planter skal få reetablere seg i kanten mot dammen.
- Man kan vurdere å legge ut duk, særlig langs med kanten av dammen for å hindre spredning av takrør.

5.4.5 Sone 5

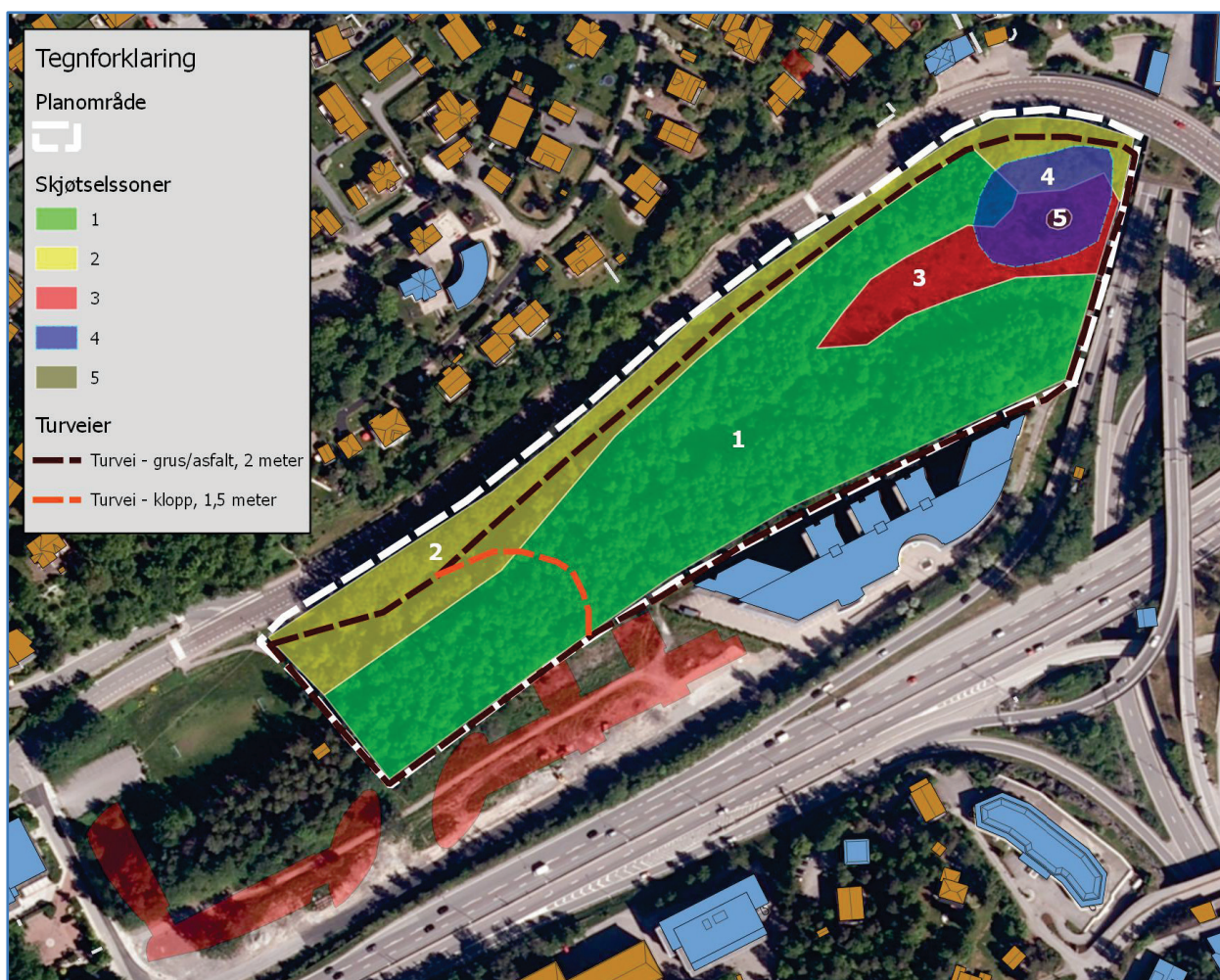
Det har tidligere vært en liten øy øst i tjernet. Denne har nå vokst seg større og det har vokst opp høyreist svartor på øya.

Målsetting for sonen er å *skape et egnet hekkehabitat for fugl med åpent vannspeil rundt.*

Øya bør ikke være større enn ca. 5x5 meter med lavvokst vegetasjon av gras og kratt. Evt. oppslag av trær kan kuttes ned med jevne mellomrom. På vinteren vil øya være lett tilgjengelig for et slikt tiltak. Et alternativ kan være å anlegge en flytende øy som ofte brukes i denne typen våtmarker. En slik løsning forenkler muligens utgravingen av tjernet noe.

5.5 Turveier

Figur 8 nedenfor viser forslag til turveier innenfor planområdet. Det foreslås en turvei som går langs grensene til planområdet og kobler seg på eksisterende turveier i øst og vest. Det tas ikke noen stilling her til hvilken type vei som skal anlegges, grus eller asfalt, evt. sti. Veien i nord bør ikke bygges bredere enn 2 meter, en bredde som heller ikke skal overskrides i anleggsfasen. Det må derfor brukes teknikker og maskiner som er tilpasset småskala turveibygging. Turveien som foreslås gjennom skogen fra nytt bygg og nordover foreslås lagt i en bue og bygges som en trebru/klopp på 1-1,5 meters bredde og ca. 0,5-1 meter over bakkenivå. På den måten vil vegetasjon og vanngjennomstrømning i jorda ikke bli mye forstyrret. Det er et poeng at denne turveien legges på en måte som best mulig fanger opp "trafikk"-behovet gjennom området. Det er uheldig om den legges på en måte som gjør at det blir tråkket snarveier andre steder i biotopene. Det er ønskelig at den østre delen av området forblir mest mulig urørt, turveien bør derfor ikke legges for langt mot øst.

Figur 8. Figuren viser skjøtselssone 1-5 innenfor planområde Tjernsmyr. Sørvest i området er fremtidig planlagte næringsbygg inntegnet med rød gjennomsiktig farge.

6 Referanser

- Bendiksen, E. og Halvorsen, G. 2007. Tjernsmyrtjern-behov for restaurering? NINA Minirapport 202, s.15. www.nina.no
- Direktoratet for Naturforvaltning. 2007. Kartlegging av naturtyper - verdisetting biologisk mangfold, rev. utg. DN-håndbok 13. <http://www.dirnat.no/content.ap?thisId=500031188&language=0>
- Direktoratet for Naturforvaltning. 2008. Forvaltningshåndboka, DN håndbok 17 - Områdevern og forvaltning. <http://www.dirnat.no/content.ap?thisId=500037176&language=0>
- Lindegaard, A. og Henriksen, S., editors. 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.
- NGU. 2013a. Interaktivt løsmassekart fra Norges geologiske undersøkelser sin digitale karttjeneste. www.ngu.no/kart/losmasse/
- NGU. 2013b. Interaktivt berggrunnskart fra Norges geologiske undersøkelser sin digitale karttjeneste. www.ngu.no/kart/bg250
- Røseng, O. 1996. Botanisk inventering av Fornebuhalvøya 1993-95.

Vedlegg 1: Utskrift fra Naturbase per 2013

Naturbase dokumentasjon Biologisk mangfold

BN00046457, Lysakertjern

Kommune Bærum

Områdebeskrivelse **Generelt:** Informasjon innlagt av ILØ den 29.04.99:
Tidligere lokalitet for knottblom (*Microstylis monophylla*) Arten ble sist sett i 1965 av H. Rui. Lokaliteten ble besøkt i 1978, og da ble arten ikke gjenfunnet. Konklusjonen er at arten trolig har utgått fordi myra sør for Lysakertjern er i ferd med å tørke og gro igjen. Nord for tjernet er landskapet friskt, og den naturlige vegetasjonen er ødelagt (Rune Økland, dagbok) (Høyland 1988). Trass skiftende inngrep har en rekke typiske kalkmyrarter overlevd, og i dag er myra i noen grad ført tilbake til opprinnelig tilstand. Det er funnet flere regionalt sjeldene arter, bl. a. myrtelg. Høy verneverdi som en av de siste kalkmyrene i regionen (Røsseng 1996). Det ble bl. a. gjort funn av stor salamander. Potensialet som fremtidig naturområde er vurdert som bra, kanskje svært bra (Dolmen 1994). Samlerapport med forslag til reservat for Lysakertjern (Bjørbeek & Lindheim AS 1993).
Hensyn og skjøtsel: Se Dolmen 1994 og Røsseng 1996

Naturtyper

Naturtype	Rik kulturlandskapssjø
Utforming	
Verdi	Svært viktig
Stedkvalitet	Særs god
Dato registrert	01.08.1999

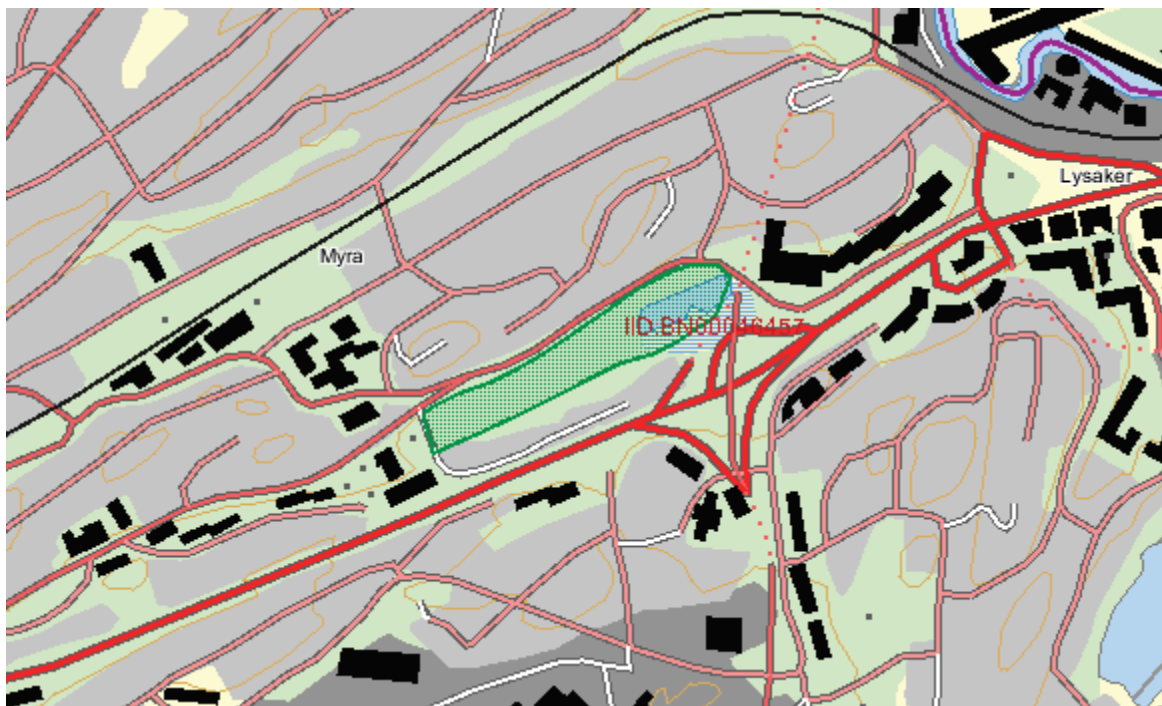
Andre opplysninger

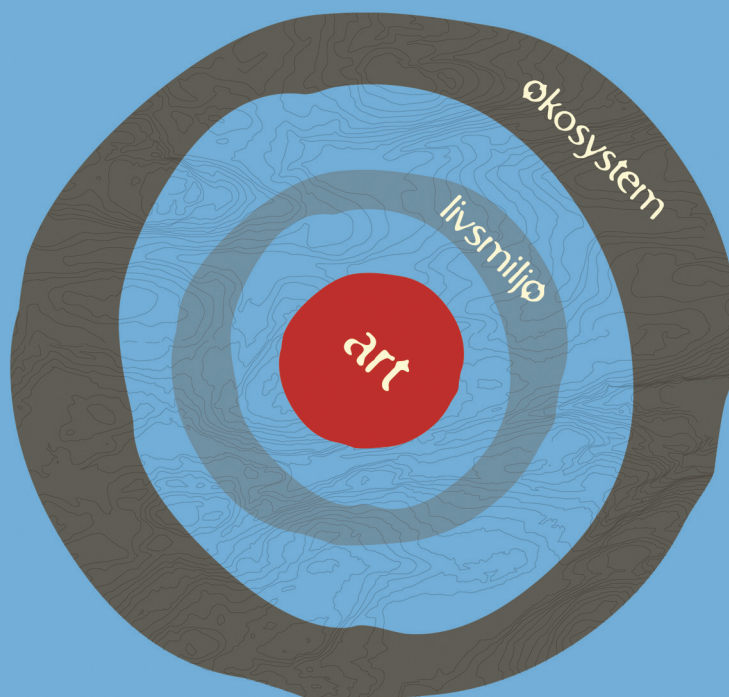
Totalareal	39 daa
------------	--------

Kilder

Navn	Årstall	Tittel	Link	Kildetype
Bjørbeek & Lindheim AS	1993	Tjernsmyrområdet, prosjektbeskrivelse utarbeidet for Ans Tjernsmyr A. S.		Litteratur
.				Feltundersøkelser
Høyland, K.	1998	Forvaltning for truede plantearter i Oslo og Akershus fylker. Økoforsk, program for anvendt økologisk forskning.		Litteratur
.				Feltundersøkelser
Røsseng, O.	1996	Botanisk inventering av Fornebuhalvøya 1993-95.		Litteratur

Kartutsnitt

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir to digitale rapportserier som heter BioFokus-rapport og BioFokus notat,
<http://www.biofokus.no/Publikasjoner/publikasjoner.htm>

Gaustadalléen 21
0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
www.biofokus.no

ISSN 1504-6370
ISBN 978-82-8209-263-0

BioFokus-rapport 2013-7